

Užsienio reikalų komitetas

2016/2324(INI)

11.7.2017

NUOMONĖ

Užsienio reikalų komiteto

pateikta Vystymosi komitetui

dėl mažėjančios pilietinės visuomenės erdvės problemos sprendimo
besivystančiose šalyse

(2016/2324(INI))

Nuomonės referentas (*): Francisco Assis

(*) Darbo su susijusiais komitetais procedūra. Darbo tvarkos taisyklių
54 straipsnis

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Užsienio reikalų komitetas ragina atsakingą Vystymosi komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. smerkia mažėjančios pilietinės visuomenės erdvės reiškinį, kuris yra visame pasaulyje pastebimo autoritarinių režimų bandymo atmesti demokratiją ir žmogaus teises dalis; apgailestauja dėl to, kad kai kuriose trečiosiose šalyse dažnai ribojama saviraiškos laisvė siekiant nutildyti kitokias nuomones arba kritiką, be kita ko, kibernetinėje erdvėje blokuojant mobilųjį internetą, apribojant socialinę žiniasklaidą ir uždraudžiant ryšius su užsienio grupėmis; primena, kad tam tikros grupės, pvz., moterys, jaunimas, LGBTI asmenys ir mažumos, pavyzdžiui, romai, čiabuvių tautos, neįgalieji, neproporcingai nukentčia nuo šių apribojimų; ragina vyriausybes ištirti priekabiavimo ir bauginimo veiksmus, nukreiptus prieš pilietinės visuomenės organizacijas (PVO) ir atskirus aktyvistus, kurie tik naudojasi savo teisėmis į saviraiškos, susirinkimų ir asociacijų laisvę, ir užtikrinti, kad už juos bus atsakyta; įspėja dėl didėjančio nereikalingos ir pernelyg didelės saugumo pajėgų jėgos naudojimo siekiant malšinti susirinkimus, be kita ko, imantis tokių veiksmų, kaip sekimas, savavališkas sulaikymas, kankinimas ir kitoks netinkamas elgesys, ir dėl mirties bausmės taikymo; reiškia susirūpinimą dėl griežtų spaudos laisvės apribojimų, kuriuos taiko kai kurios valstybės, kurios ardo nepriklausomą žiniasklaidą priekabiaudamos arba priimdamos represinius teisės aktus ir dėl to žurnalistai ir tinklaraštininkai yra priversti pasirinkti tarp vidinės cenzūros, priekabiavimo bei arešto arba tremties; primena, kad ilgalaikis visuomenės stabilumas, demokratiškumas ir atsparumas gali būti pasiekti ir išlaikyti tik tuomet, jeigu užtikrinamas pilietinės erdvės atvirumas ir savarankiškumas ir paisomos teisės į nuomonės ir saviraiškos, be kita ko, internete, taikių susirinkimų ir asociacijų laisves; atkreipia dėmesį į tai, kad pilietinės visuomenės apribojimai ir grėsmės jai taip pat gali atsirasti dėl nevalstybinių subjektų, įskaitant verslo sektorių; smerkia kai kuriose valstybėse vyraujančią nebaudžiamumo jausmą joms vykdant išpuolius prieš pilietinę visuomenę ir apgailestauja dėl to, kad minėtieji išpuoliai kartais neturi įtakos santykiams tarp tam tikrų valstybių ir ES;
2. yra labai susirūpinęs dėl vis dažniau vykdomų išpuolių prieš žmogaus teisių gynėjus visame pasaulyje; ragina ES ir ypač Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai patvirtinti politiką, kuria būtų sistemingai ir vienareikšmiškai smerkiamas žmogaus teisių gynėjų žudymas ir bet koks bandymas jų atžvilgiu taikyti bet kokios formos smurtą, persekiojimą, grasinimą, priekabiavimą, priverstinį dingimą, įkalinimą ar savavališką suėmimą, pasmerkti tokius žiaurius veiksmus vykdančius arba toleruojančius asmenis ir aktyviau vykdyti viešąją diplomatiją atvirai ir aiškiai remiant žmogaus teisių gynėjus; ragina ES delegacijas ir valstybių narių diplomatas toliau aktyviai remti žmogaus teisių gynėjus, visų pirma sistemingai stebinti teismo procesus, lankant juos kalėjimuose ir prireikus skelbiant pareiškimus dėl atskirų atvejų;
3. pabrėžia, kad mažėjanti pilietinės visuomenės erdvė yra pasaulinis reiškinys, būdingas ne tik besivystančioms šalims, bet taip pat vis dažniau pastebimas pripažintose demokratinėse valstybėse ir vidutinės ir didelės pajamos gaunančiose šalyse, be kita ko, ES valstybėse narėse ir kai kuriose artimiausiose ES sąjungininkėse; ragina ES ir jos valstybes nares rodyti pavyzdį ir griežtai laikytis pilietinės visuomenės pagrindinių teisių

ir kovoti su bet kokiomis neigiamomis tendencijomis šioje srityje;

4. ragina ES pripažinti būtinybę konsultuoti vyriausybes, politines partijas, parlamentus ir valdžios institucijas pagalbą gaunančiose šalyse rengiant strategijas, kuriomis būtų siekiama sukurti tinkamą teisinę, administracinę ir politinę aplinką, sudarysiančią sąlygas veiksmingam PVO darbui;
5. mano, kad ES turėtų naudoti savo užsienio politikos priemones, įskaitant žmogaus teisių ir vystymosi priemones bei dvišalius susitarimus su trečiosiomis šalimis, kad būtų šalinamos struktūrinės mažėjančios erdvės problemos priežastys ir būtų parengtas daugialypis požiūris, nes kai kurios šalys, taip pat ir besivystančios šalys nustato apribojimus, pvz., savavališkus registracijos ir ataskaitų teikimo reikalavimus, klaidinančius baudžiamuosius kaltinimus, įskaitant baudžiamojo šmeižto įstatymus, reidus ir auditus, kovos su terorizmu ir saugumo priemones, draudimą keliauti, turto išaldymą ir laisvės atėmimą; reiškia susirūpinimą dėl to, kad, kai PVO gali teisėtai gauti užsienio finansavimą, jos gali būti pavadintos užsienio agentėmis, taip jos stigmatizuojamos ir labai išauga joms kylančios grėsmės; ragina ES stiprinti savo priemones ir politiką, kurias naudojant sprendžiami institucijų ir teisinės valstybės stiprinimo klausimai, ir įtraukti griežtus atskaitomybės bei kovos su nebaudžiamumu už savavališkus areštus, policijos piktnaudžiavimais, žmogaus teisių gynėjų kankinimais ir kitu netinkamu elgesiu su jais kriterijus, turint mintyje, kad moterys ir vyrai tai patiria skirtingai;
6. mano, kad turi būti aiškiau susietos įvairios ES užsienio politikos priemonės: pavyzdžiui, nustatant trečiosioms šalims skiriamus vystomojo bendradarbiavimo asignavimus, reikėtų kreipti dėmesį į atitinkamos šalies žmogaus teisių gynimo ir demokratiškas laisvių tendencijas ir padėti ir į tai, kiek jos užsienio politikos pozicija artima ES pozicijai;
7. ragina Komisiją, Europos išorės veiksnių tarnybą (EIVT), valstybes nares, Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę ir ES specialųjį įgaliotinį žmogaus teisių klausimais aktyviau, nuosekliai ir laiku reikšti prieštaravimus gerokai prieš priimančius PVO įstatymus ir praktiką ir sistemingai kelti šį klausimą aukščiausiu lygiu vykdant politinius ir žmogaus teisių dialogus; perspėja dėl ypatingai plačios terorizmo apibrėžties naudojimo atvejų siekiant nutildyti žurnalistus, žmogaus teisių gynėjus ir politinius disidentus; mano, kad ES subjektai, skirdami finansinę paramą besivystančių šalių vyriausybėms, turėtų stengtis numatyti sąlygas, atsižvelgdami į tai, kiek erdvės suteikiama pilietinei visuomenei; pabrėžia ES delegacijų vaidmens svarbą ir ragina jas toliau prisidėti remiant PVO ir pavienius aktyvistus, be kita ko, teikiant jiems paramą teisiniuose procesuose ir stebint žmogaus teisių gynėjų teismo procesus; mano, kad tais atvejais, kai skubiai ir labai netikėtai sumažinama pilietinės visuomenės erdvė, valstybės narės turėtų aukštu lygiu viešai pripažinti nukentėjusių žmogaus teisių NVO ir (arba) pavienių žmogaus teisių gynėjų atliekamą darbą, pvz., aplankydamas juos savo oficialių vizitų metu;
8. ragina visus ES veikėjus daugiašaliuose forumuose veiksmingiau propaguoti tarptautinės teisinės sistemos, kuri sudaro demokratijos ir žmogaus teisių pagrindą, stiprinimą, be kita ko, bendradarbiaujant su daugiašalėmis organizacijomis, pvz. Jungtinėmis Tautomis, įskaitant JT įgaliotuosius ekspertus ir JT Žmogaus teisių tarybos visuotinio periodinio vertinimo mechanizmą ir tokias regionines organizacijas, kaip Amerikos valstybių organizacija (AVO), Afrikos Sąjunga (AS), Pietryčių Azijos valstybių asociacija

(ASEAN), Arabų Lyga ir Demokratijos bendrijos Galių pilietinei visuomenei suteikimo ir jos apsaugos darbo grupė; primena, jog svarbu, kad Sąjunga su visomis valstybėmis partnerėmis užmegztų įtraukų dialogą žmogaus teisių klausimais, į jį įtraukiant PVO; ragina Sąjungą ir valstybes nares sustiprinti savo gero valdymo programas su trečiosiomis šalimis ir skatinti dalytis gerąja patirtimi, susijusia su PVO įtraukimu į sprendimų priėmimo procesus ir dalyvavimu tuose procesuose; mano, kad būtina remti trišalius dialogus tarp vyriausybių, ES ir PVO, be kita ko, tokiais sudėtingais klausimais, kaip saugumas ir migracija;

9. prašo sukurti ankstyvojo perspėjimo dėl mažėjančios erdvės stebėjimo mechanizmą, dalyvaujant atitinkamoms ES institucijoms, kuris galėtų padėti stebėti pilietinės visuomenės erdvei ir žmogaus teisių gynėjams kylančią grėsmę ir įspėti tuomet, kai būtų įrodymų, kad besivystančioji šalis rengia rimtus naujus apribojimus, nukreiptus prieš pilietinę visuomenę, arba kai vyriausybė naudoja vyriausybės organizuojamas nevyriausybinės organizacijas, siekdama imituoti nepriklausomos pilietinės visuomenės veiklą, kad ES galėtų reaguoti tinkamesniu laiku, koordinuotai ir apčiuopiamai;
10. įsipareigoja kasmet ir glaudžiai konsultuojantis su atitinkamais institucijų ir NVO atstovais parengti valstybių, kuriose pilietinės visuomenės erdvei gresia didžiausias pavojus, sąrašą;
11. prašo Komisijos Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonei (EDŽTRP) numatyti daugiau lėšų siekiant spręsti su mažėjančia erdve ir žmogaus teisių gynėjų padėtimi susijusius klausimus; apgailestauja dėl to, kad metinės kai kurioms šalims skiriamos sumos yra nepaprastai mažos; prašo Komisijos nustatyti naujas aktyvios veiklos formas, kurios būtų finansuojamos EDŽTRP lėšomis, laikantis visapusiško požiūrio į PVO ir toliau siekti, kad būtų pradėta taikyti lankstesnė ir supaprastinta procedūra EDŽTRP finansavimui gauti, ypač jaunimui, įskaitant didesnes išimtis toms PVO, kurioms kyla ypač didelė grėsmė, ir paramą neregistruotoms grupėms, kurias ilgainiui turėtų pripažinti valdžios institucijos; mano, kad daugiau dėmesio turėtų būti skiriama vietos grupių ir veikėjų paramai, nes žmogaus teisių srities problemos dažnai yra realesnės ir opesnės vietiniu lygmeniu; pabrėžia EDŽTRP svarbą suteikiant skubią tiesioginę finansinę ir materialinę pagalbą pavojuje atsidūrusiems žmogaus teisių gynėjams ir neatidėliotinos pagalbos fondo, kuriuo pasinaudodamos ES delegacijos gali suteikti jiems tiesiogines *ad hoc* dotacijas, svarbą; pripažįsta tarptautinių ir nacionalinių pilietinės visuomenės veikėjų koalicijų ar konsorciūmų, palengvinančių vietos NVO darbą ir apsaugančių jį nuo represinių priemonių, svarbą; ragina Komisiją, EIVT ir valstybes nares skatinti veiksmingą bendrą ES gairių dėl žmogaus teisių gynėjų visose trečiosiose šalyse, kuriose pilietinei visuomenei gresia pavojus, įgyvendinimą patvirtinant vietines strategijas, kad būtų užtikrintas visapusiškas jų veikimas;
12. ragina Komisiją ir EIVT, įgyvendinant ES veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje ir vykdant EDŽTRP laikotarpio vidurio peržiūrą, nustatyti geriausios praktikos pavydžius ir parengti aiškius lyginamuosius standartus bei rodiklius, susijusius su mažėjančia erdve, kad būtų išmatuota apčiuopiama pažanga.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	11.7.2017
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 58 -: 1 0: 7
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Bas Belder, Mario Borghezio, Victor Boștinaru, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Aymeric Chauprade, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Michael Gahler, Iveta Grigule, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ryszard Antoni Legutko, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Alex Mayer, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Tonino Picula, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jordi Solé, Jaromír Štětina, Charles Tannock, László Tőkés, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl, Elena Valenciano, Geoffrey Van Orden, Hilde Vautmans, Anders Primdahl Vistisen, Boris Zala
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Brando Benifei, Luis de Grandes Pascual, András Gyürk, Javi López, Marietje Schaake, Eleni Theocharous, Paavo Väyrynen, Marie-Christine Vergiat
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Inés Ayala Sender, Ádám Kósa, Ernest Urtasun, Bodil Valero

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

58	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Iveta Grigule, Javier Nart, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Ivo Vajgl, Hilde Vautmans, Paavo Väyrynen
ECR	Bas Belder, Ryszard Antoni Legutko, Charles Tannock, Eleni Theocharous, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
NI	Aymeric Chauprade
PPE	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Elmar Brok, Lorenzo Cesa, Arnaud Danjean, Michael Gahler, András Gyürk, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ádám Kósa, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jaromír Štětina, László Tóké, Luis de Grandes Pascual
S&D	Francisco Assis, Inés Ayala Sender, Brando Benifei, Victor Boştinaru, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Arne Lietz, Javi López, Andrejs Mamikins, Alex Mayer, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Paşcu, Tonino Picula, Elena Valenciano, Boris Zala
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Barbara Lochbihler, Tamás Meszerics, Jordi Solé, Ernest Urtezar, Bodil Valero

1	-
EFDD	James Carver

7	0
ENF	Mario Borghezio
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat
NI	Janusz Korwin-Mikke

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė